

Nyheter

Kriminolog: ”Vi har absolut någonting som heter svenskfientlighet”

Ardavan Khoshnood, kriminolog och docent vid Lunds universitet. Foto: Bulletin.

Svenskfientlighet har under de senaste åren blivit ett alltmer omdiskuterat fenomen i samhällsdebatten. Den uppmärksammade händelsen där två tonårspojkar blev brutalt misshandlade och våldtagna under den så kallade ”tortyrnatten” på Solna kyrkogård har satt ljus på frågan. Men hur ser situationen ut idag? Bulletin har pratat med kriminologen Ardavan Khoshnood för att undersöka utvecklingen av svenskfientlighet i Sverige.

22 okt 2024 11:31

[Simone Svensson](#)

I en [interpellation](#) från Tobias Andersson (SD) till jämställdhetsminister Paulina Brandberg (L) definieras svenskfientlighet som negativa attityder, fördomar eller diskriminering riktad mot personer med svensk bakgrund eller svensk kultur. Ämnet är dock omtvistat, både politiskt och akademiskt.

Svenskfientlighet – ett diffust begrepp

Ardavan Khoshnood, kriminolog och docent vid Lunds universitet, påpekar dock att det inte finns en enhetlig definition av begreppet inom kriminologin.

– Det finns absolut ingen enhällig definition åtminstone, säger han. Khoshnood förklarar att varje forskare måste definiera begreppet själv, vilket gör det komplicerat.

Han menar att det trots detta finns belägg för att svenskfientlighet existerar och att det kan betraktas som en form av hatbrott, riktat specifikt mot svenskar och svenska institutioner.

– Om vi definierar det så som namnet verkligen säger, att det alltså i Sverige ska finnas en viss fientlighet mot det som är svenskt, så tycker jag absolut att vi har någonting som heter svenskfientlighet, säger Khoshnood.

Trots att Khoshnood framhäver att svenskfientliga brott är liknande andra hatbrott, pekar han på en specifik aspekt. Många brott riktas mot etniska svenskar enbart på grund av deras etnicitet.

– Det är ju självklart att det här påverkar offren kraftigt just för att de är inte bara offer för ett brott. De är offer för det här brottet just på grund av sin etnicitet. Vilket ju självfallet är ett betydligt svårare slag mot offret än om det bara hade varit ett brott för brottets skull, förklarar han.

Begränsad forskning och osynlighet i medier

Khoshnood påpekar att forskningen på området är begränsad. En rapport från Lunds universitet är en av få källor som utforskar svenskfientlighet. Han efterlyser mer forskning för att förstå omfattningen av fenomenet.

– Tyvärr så har vi alldeles för lite forskning på den fronten, säger han. Khoshnood betonar

att det är avgörande att börja samla in data för att få en klar bild av situationen.

Mörkertalet kring svenskfientliga brott är stort, och Khoshnood menar att detta delvis beror på bristen på rapportering.

– Jag tror att det kanske kan bero på två grejer. Den ena är att det här är ingenting som media kanske jättegärna vill framföra, säger han. Han förklarar att det kan finnas en rädsla för att öka polariseringen i samhället.

Han fortsätter:

– Den andra faktorn är att media har svårt att få tillgång till relevant information. Journalister kan se anmälningar om brott, men de har inte information om offrens etnicitet, vilket gör det svårt att förstå omfattningen av svenskfientliga brott.

Enligt Brottsförebyggande rådets (Brå) senaste [rapport](#) om polisanmälda hatbrott, redovisas även hatbrott mot majoritetsbefolkningen. Rapporten visar att det under 2022 polisanmäldes 10 brott med svenskfientliga motiv, men Khoshnood anser att detta endast är toppen av isberget. Han efterlyser en tydligare definition av begreppet för att underlätta insamling och analys av data.

Enligt vad Bulletin erfar från Helen Allvin, presskommunikatör på Brå, finns det inga planer på att göra en kartläggning av hatbrott med svenskfientligt motiv.

Kopplingen till annan brottslighet

Khoshnood menar också att det finns en koppling mellan svenskfientlighet och annan brottslighet, såsom gängrelaterat våld. Gängmedlemmar fokuserar dock inte alltid på etnicitet, enligt Khoshnood.

– De bryr sig nog inte så mycket för de är bara ute efter business, säger han.

Enligt Khoshnood behöver Brottsförebyggande rådet (Brå) en tydlig definition för att kunna kategorisera svenskfientliga brott i sin statistik.

– Vi behöver ha en ordentlig definition, förklarar han.

– Utan en definition kan vi inte börja samla in den data som behövs för att förstå och motverka detta problem.

Fler frågor än svar

Trots de utmaningar som svenskfientlighetens forskning och rapportering möter, menar Khoshnood att det är viktigt att samhället tar ämnet på allvar och ser till att samla mer data och insikter.

– För så som det är idag så vet vi verkligen ingenting om det här mer än en rapport, avslutar han.

Har du några tips? Hör av dig till reportern.

Simone Svensson

Reporter